

Jaki jest cel i na czym polega badanie?

Mammografia to badanie obrazowe wykorzystujące minimalną dawkę promieniowania rentgenowskiego do wykrywania zmian w tkance piersi, takich jak guzki czy zwapnienia, które mogą być wczesnymi oznakami raka piersi. Badanie polega na wykonaniu dwóch zdjęć każdej piersi w różnych projekcjach. Podczas badania mammografii pierś umieszcza się między dwiema płytkami aparatu, które ją uciskają (kompresują). Ucisk trwa kilka sekund i jest niezbędny, aby poprawić jakość obrazu, zmniejszyć dawkę promieniowania

Głównym celem badania mammograficznego jest wczesne wykrywanie raka piersi poprzez obrazowanie tkanek za pomocą promieni rentgenowskich, nawet w stadiach, gdy nowotwór jest jeszcze niewyczuwalny palpacyjnie. Pozwala to na diagnozę małych zmian (nawet milimetrowych), co znacznie zwiększa szanse na skuteczne i mniej inwazyjne leczenie oraz na całkowite wyleczenie.

W jaki sposób przygotować się do badania?

Badanie mammografii nie wymaga specjalistycznego przygotowania. W dniu badania należy unikać stosowania dezodorantu, balsamu, pudru ani talku na skórze klatki piersiowej i pod pachami, a także zdjąć biżuterię. Warto założyć luźne, dwuczęściowe ubranie, aby ułatwić rozbieranie się od pasa w górę. Najlepszym momentem na wykonanie badania jest pierwsza połowa cyklu miesięczkowego, około 10. dnia, ponieważ wtedy piersi są mniej wrażliwe na ucisk. Bardzo ważne jest, by zabrać ze sobą opisy i zdjęcia z poprzednich badań piersi (USG, mammografia, biopsja) oraz wypisy ze szpitala, jeżeli wykonywane były zabiegi w obrębie gruczołów sutkowych, ponieważ w mammografii bardzo istotna jest ocena dynamiki przemian w piersiach.

Niezastosowanie się do zaleceń dotyczących przygotowania do badania może skutkować obniżeniem jego wartości diagnostycznej lub koniecznością jego powtórzenia.

Ograniczenia w możliwości wykonania badania:

Głównym przeciwwskazaniem do mammografii jest ciąża oraz karmienie piersią, ze względu na promieniowanie rentgenowskie. Innymi względami, które należy wziąć pod uwagę, jest wykonanie świeżej operacji piersi lub biopsji, co może wpłynąć na wyniki badania. Z powodu gęstej struktury piersi, która utrudnia uzyskanie wyraźnego obrazu, mammografia nie jest zalecana kobietom poniżej 40. roku życia; zamiast niej wykonuje się USG piersi.

Dodatkowe ograniczenia techniczne wykonania badania mogą obejmować:

- brak możliwości prawidłowego ułożenia i kompresji piersi (np. silny ból, ograniczenia ruchomości barków, przykurcze, niedowłady, bardzo mała lub bardzo duża pierś),
- artefakty techniczne związane np. z implantami piersi (utrudniają ocenę tkanki),
- użycie dezodorantu, talku, pudru (mogą imitować mikrozwapnienia),
- duża gęstość gruczołowa piersi.

W przypadku wystąpienia powyższych ograniczeń badanie może nie zostać wykonane lub może zostać przerwane.

Zdarzenia niepożądane:

Główne negatywne skutki mammografii związane są z uciskiem podczas badania. Pierś jest uciskana, aby uzyskać wyraźny obraz oraz uzyskać niską dawkę promieniowania. To może powodować przejściowy ból, dyskomfort lub siniaki, które zazwyczaj ustępują po krótkim czasie.